

PRANEŠĖJŲ APSAUGA UAB „RIMI LIETUVA“
PRAKTIKOJE:
KAI „ROŽINIŲ“ AKINIŲ NEBĖRA

Advokatė Edita Radzevičiūtė

PRANEŠIMO APIE PAŽEIDIMUS GALIMYBĖ

Įmonė įsteigė Pranešėjų kanalą 2022 m.

KODĖL?

- ✓ **REALYBĖ:** ES ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo pareiga.

KOKS PROVERŽIS IR NAUDA?

Pranešimai, kurie atitinka Pranešėjų apsaugos įstatyme nustatytus kriterijus pranešimui:

- ✓ 2022 m. – 0 (1 pranešimas gautas, bet anoniminis).
- ✓ 2023 m. – 0 (gauti individualūs darbuotojų ir klientų skundai).
- ✓ 2024 m. – 0 (gauti individualūs klientų skundai).

PRANEŠIMO APIE PAŽEIDIMUS GALIMYBĖ

REALYBĖ:

PRANEŠĖJŲ APSAUGOS KANALAS **NEVEIKIA** privačiame sektoriuje taip, **kaip tikėtasi ar norėtusi**.

- ✓ Praktikoje matome, kad Kanalo turėjimas yra „*nice to have*“, įgyvendintas teisės aktas.
 - ✓ Gal viskas pas mus gerai ir nėra problemų, tai nėra ką pranešti?
 - ✓ Gal pranešam kitais būdais, o ne šiuo kanalu?
- ✓ „*Nematau, negirdžiu ir manęs tai neliečia*“.
Nepatogu kalbėti apie nepatogius dalykus.
- ✓ Yra ir darbuotojų balsas: „*Jei bus esminis pažeidimas ir įmonėje manęs neklausys – pranešiu policijai*“.

WHISTLE
BLOWING

**KODĒL KANALAS NEVEIKIA
PAGAL LŪKESČIUS?**

1. PRANEŠĖJO LŪKESČIŲ NEREALUMAS

ŠIANDIEN PRANEŠU

RYTOJ KAŽKĄ IŠVES

2. NĖRA „VIENO LANGELIO“. ĮMONĖJE KANALŲ PER DAUG.

Pranešėjų apsaugos kanalas

Kanalas pranešti apie korupciją

Kanalas pranešti apie psichologinį smurtą,
priekabiavimą darbe (mobingą)

Kanalas pirkėjų nusiskundimams

Kanalas skundams dėl duomenų apsaugos

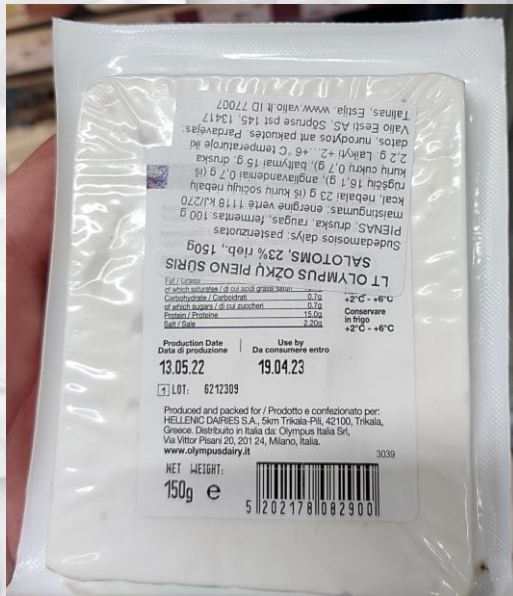
**Rezultatas - PASIRINKTAS NETINKAMAS
KANALAS.**

3. PRANEŠĖJO PASIRINKTAS NETINKAMAS KANALAS PRANEŠTI IR NEPASITENKINIMAS

„Vakar parduotuvėje pirkdamas Fetos sūrį, kurio kaina buvo sumažinta, pamačiau, kad galiojimo laikas buvo pasibaigęs Balandžio 19 d. (prisegu nuotrauką). Patikrinus keletą pakuočių, galiojimo laikas ant jų taip pat buvo pasibaigęs.

Įdomu, kaip tai atsitiko?“

RE: [EXT] RE: skundas dėl parduotuvės Trakuose darbo laiko ir durų uždarymo

Labą diena,

Dėkojame už Jūsų pateiktą informaciją.

Informuojame, kad šis kanalas yra skirtas tik pranešimams pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą ([XIII-804 Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas \(Irs.lt\)](#)). Individualūs Klientų skundai, kurie nėra informacija pagal šio įstatymo 3 str. 2 d. apie pažeidimus dėl pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai, pavojaus aplinkai, kliudymo arba neteisėto poveikio teisės saugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams, neteisėtos veiklos finansavimo, neteisėtu būdu įgyto turto ar pan., šiame kanale netiriami.

Pagal minėtą įstatymą Pranešimų kanalas privalo būti atskiras nuo visų kitų skundų kanalų ir šiuo kanalu gauti pranešimai yra konfidencialūs.

Todėl apgailestaujame, bet be Jūsų sutikimo patys negalime persiųsti Jūsų pateiktos informacijos į teisingą kanalą – į Klientų aptarnavimo centrą.

Jei sutinkate su Jūsų el. laiško persiuntimu į Klientų aptarnavimo centrą, prašome mus informuoti ir Jūsų el. laiškas bus pateiktas Klientų aptarnavimo centrui, kuris ištirs situaciją ir imsis priemonių nurodytai problemai išspręsti.

Dėkojame, kad pranešate!

Pranešėjų apsaugos komanda

Reply Reply All Forward

pn 2024-04-12 11:18

4. „NORIU PRANEŠTI ANONIMIŠKAI. AR GALIU?“

✓ **TAIP, bet NE.**

*„Informaciją apie pažeidimą įstaigos vidiniu kanalu galima teikti užpildant nustatytą pranešimo apie pažeidimą formą (Aprašo priedas) arba pateikiant pranešimą apie pažeidimą laisva forma, kurioje **turi būti** pateikta Aprašo 20 punkte nurodyta informacija. **Pranešimo formoje prašomi pateikti asmens duomenys reikalingi kompetentingai institucijai asmeniui identifikuoti** sprendžiant klausimą dėl pranešėjo statuso jam suteikimo ir yra saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus nuo paskutinio priimto sprendimo nagrinėjant informaciją apie pažeidimą.“*

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. vasario 14 d. nutarimu Nr. 129 patvirtinto „Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašo“ 18 p.)

✓ **PRAKTIŠKAI TURI BŪTI TAIP.**

Nusiimkite „rožinius akinius“, kad tiesiog įdiegus kanalą, kažkas iš esmės pasikeis.

Galima sukurti privalomas teisės normas diegti kanalus, skirti baudas už jų neįdiegimą, galima kurti 24/7 telefono linijas ir elektroninius pranešimo įrankius, bet negalite priversti jais naudotis, jais pasitikėti.

Jei nėra pasitikėjimo tarp darbuotojo ir jo darbdavio (ar tiesioginio vadovo) – joks kanalas jums nepadės.

PRANEŠIMŲ KANALO SUKŪRIMAS YRA TIK KELIO PRADŽIA

- ✓ Kanalo sukūrimas apsaugos nuo administracinės atsakomybės vadovui.
- ✓ **BET veiksminga ir efektyvu yra tik, kai pačios įmonės DNR** yra skaidrumo, viešumo, neteisėto elgesio netoleravimo kultūra:
 - **Galimybė kalbėtis apie abejones, įtarimus** – atvirai pranešti tiesiogiai savo vadovui, personalo skyriui, generaliniam direktoriui, kad kažkas yra negerai.
 - **Kuo daugiau formalumų ir kanalų – tuo toliau yra žmogus.**

AČIŪ!

